

ВРВЕЖ

КЛИМА

У малим
скрпљеним собичцима,
у мемли
и млакој пари јухе,
у мирису вреле масти,
искуваног веша
и дечјег пролива,
у кућној атмосфери, дакле,
над хартијом чучимо.

Вани кора дрвета цвета,
стеже иње,
леди,
пршти крти снег.

Но ми пишемо
отаџбинску литературу,
ћушнути у ћоше
деламо књижевну ствар,
сањамо далека острва
и дворце
где властелин с властелином
пљуцка
и хушка,
мигом решава проблеме,
чека прилику да вирнемо из јазбине,
да се накашљемо
и замолимо
па да узврати кашљем:
Где сте,
шта је с вама,
шта с песмицама,
дајте, ма дајте,
ви сте духови нашег времена!

Да ми јесмо то што смо,
ето,
таква је и таква ствар.
Па опет трк

у загушљиву собицу,
гушчијим пером да скицирамо
климу у духовним барама
и провинцијама,
да пишемо афирмативно,
весело,
конструктивно,
да већ једном закукамо како ваља,
да се што пре родимо у ропцу,
ми писци,
грофови језика,
ми утве,
златни адути сваког времена.

ГРОХОТ

На пролетерским мансардама,
уз пену пива
и врућу кожурицу,
кесимо се и ждеремо.

У зависности од тмурног мига
и ударца врхом ципеле
у зглоб испод стола,
у зависности од бубња срца,
изгрижених усана
и ломњаве прстију,
у зависности од јачине ветра
и климе у родним врлетима
и, уопште, у зависности од брзине
измене гримасâ
на мансардама широм света,
брбљамо којешта,
одока закључујемо,
савест нас гризе.

Са стране фотограф
мутаво клепеће справама,
никако да окине како ваља,
никако да полети птичурина сура:
птичица!

Никако да груне дим
испод црне крпетине,
никако фотограф-шепртља
да згрне грдну зараду
и у сјајном објективу шчепа
златне наше зубе у јањетини,
испеглане панталоне,
жиле куцавице
и ту негде налакћене
танконоге миле курве,
у крзну
и најлон чарапама на црту,
што се као ларве

јављају пред погроме,
у економским кризама,
пред ратове,
да нешто ушићаре и здипе,
а потом гаће своје
свилене,
кржаве,
на миру оперу грохотом.

ОБНОВА

Замро је плач љубавника
под пенџерима страћара.

Сад мамлази
за велике паре,
диљем Европе,
на коленима преламају
хаварисане бабетине.

Бизнис је једно,
а љубав друго
– мућкају мирисним вилицама
мутани из блатњавих сокака
где соцреалистички камиони
и дан-данас изливају
врели катран
на коприве и љубичице,
све за добро народа,
за спасоносну цесту
што ће повезати рудник
са индустријским градићем
одакле – хоп – лако је у Париз,
Минхен, Амстердам...
Ту не крчи севдалинка
у твојем транзистору.

ГЕНЕРАЛНО СПРЕМАЊЕ

Фотокопирани су стари снимци
чедне родбине што се цери
између два рата
на европским бувљим пијацама.

У кући је збрка-радост,
генерално спремање.
Свуда пена:
уз
зидове
расте,
до пода отеже са стропа,
ликује Цар Детерцент
пиште Браћа Усисивачи,
пљушти Млаз,
сева Метла,
ту је и Сува Крпа,
лево-десно,
горе-доле,
дијагонално,
у спиралу,
још мало – ево,
ево,
готово је,
готово!

Новинар је шкљоцнуо,
пренела је штампа.

ИДИЛА

Не светле пенцери
босанских кабареа,
не цијучу вратанца крчмица.

Нестале су сестре чарапуше,
стрип-цурице,
убојити пролетери:
каубоји и тарзани.
Нису ни у Немачкој.

Ишчилила килограмска љубав.

Прште ћорци и чокањи,
сева чакија побратима,
стегла магла росуља.

Сад низ пуне друмове
бабо ћаћу,
ћаћа бабу
преслишава где је погрешно.

ЦЕНОВНИК

Нема оправдања за цене
на пијацама босанских градића.

Главица купуса кошта
две кино-карте,
а порнић три месеца
не силази с платна.

Килограм лука добијеш
за шарену мараму из Трста.
Ономад је Муса донео стотину:
Аутобус се преврнуо,
и док су се путници опраштали
од економске слике света
– јединог им огледала
где мајчински урамљен је
смисао за живот –
он здипио три коферчета.

За шерпу младог кајмака – ручни сат,
за ручни сат – пар кобасица,
за кобасице – бокал бензина . . .

Именик измењаних предмета
не умањује тугу новчаница
којима таремо носеве
и штуцамо.

РАЗДАЉИНЕ

Даљине више нису даљине:
оне су комични преласци
из зоне у зону,
за сат-два,
за минут,
док трепнеш.

Листање журнала географије,
такође, кратко је као детињство.

А глобус мистичан
и погодан за миловање
невидљивих меридијана
на пучинама
понад којих прелећу тешки бомбардери
односећи товари у луке
проституције и политике.

Удаљеност међу градовима
исто је што и раздаљина међу људима
кад се исповедају
о битним стварима
везаним за интимне стресове,
на граници љубави и смрти,
у отвореној игри адута,
где брат брату подмеће карту,
церека се под шијом
и клати на столици од урана.

ЗАВИЧАЈНИ ЛЕТАК

Суши се веш протуве
из Среза Благо Спуштених Небеса
где олује милују косе девојчица
а сватовска весеља
имају паганске чари као
на обалама босанских речица
што односе сплаваре
с товарима јарећих кожа,
сира
и димљеног мяса
кроз лепе клисуре
до упрљаних градова
по којима миле довитљиви надничари,
лоше васпитани пролетери
и њихове жене-прегачуље,
ромињајућ ситан бунт
на зеленим пијацама,
пред излозима,
под хладним водоскоцима,
у ординацијама раширених бедара,
голуждравих фетуса,
на састанцима месних дружина,
блебећући о расолу и цицвари.

СЕЗОНЦИ

Попуцале су бубне опне
физичких радника:
залуд трешти интернационала!

У слупаним баракама
сезонци играју ајнц:
све виде,
све чују,
ништа не знају.

Коме шлагер да подгрева крвцу?

Жуљевита браћа поју:
*Има л кога да би се побошо,
јуче побро са робије дошо.*

ОБРНУТА

Још се нисам родио.
У мајчином дробу имам врућицу.

Чим се родим
знаћу шта ћу.
Не да мене мајка.

Процветаћу кадли-тадли.
Испилити једним оком.
А тек другим:
родићу се обрнуто!

Свет је узак,
ал поширок.
Таман за све:
тамна свеза.

ПЛЕТИВО

Детињство ми је профијукало
у поштовању фабричких радника
и њихових жена свађалица
што пред плату узврте сукњама,
перу ону ствар
и перушају се у кревету.

Милогрле трачаре
и дан-данас штрикају приглавке
и преко кривих игала
воде животне распре
где је и кад
абортус најјефтинији.

Кад нестане плетива,
уносе се једна другој у лице,
препричавају снове
и кикоћу:
У мог оволики,
у твог онолики!

БЕСТИДНИЦА

Који то опроштај
следује негдању девицу
што у бисер-сапуници
испира руно међу ногама?

Давно је пукао свод у завичају.

Кроз кључаоницу
загрцнута
спознала је
очев мутни гнев над мамом
и пиштала кано гуја у потаји,
на тавану,
трљајући клиторис – читајући Библију,
слушајући гугут голубова
на спарушеним гредама и цреповима.

Сад је време сасвим друго:
куцање се отежу до зоре,
усне мичу на шум новчаница,
а јецај је у служби тобожње верности.

Како наћи начин да се нежно,
без остатка,
помилује бестидница,
као некад,
у десетој њеној,
кад је седефастом лимузином
доходио чика Рудолф
из далеке Словеније
и давао напојницу – злаћане бомбоне
да би пасји,
без проблема,
у суседној соби одјашио
подстанарку
куварицу Јоку?

НАТРАГ

Обљубљене студенткиње,
у јатима,
пакују кофере
и бришу у прости завичај:

Натраг на свежу сису мајчину,
на клизав врући чварак,
у проклети очев загрљај.

Велеградске бивше мученице
сад с бабама,
уз разбој,
пеvuше танки фолклор.

Електрика главе
обасјава покајничке приче
и пуни срца
самилосне родбине.

ДЕВОЈАЧКИ ГРЕСИ

Опојним јеванђељима
лече се герле из јавних голубарника.

У пашчари-богомољи
грешне секе у молитви огрезле.

Некад пех за пехом,
цмиздрење у зору,
расплетени краци и увојци:
сад опела,
златне литургије,
леле, никад теже
сладострасницама
клечећи пред крстом.

Кипе срдца цура пуштахија,
низ тело точе
патријархат-сузе.

Залуд звецка бели динар
у бакар-тепсији,
залуд тамјан мири ноздрвама.

А?

Да се канимо писања,
а?

Сад се родиш,
сад нестанеш:
немаш снаге да објасниш.

А они што не пишу и не читају,
они дефинисани дилетанти
с осмесима широким као наше несреће,
шта с њима,
шта с нама,
а?

О САГОВОРНИКУ

Мазга ми дошла на разговор.

Раскусураће се, вели,
с мојом прошлошћу:
мајчином попаром и приглавцима.

Опуномоћеник Мрака,
бирократски срећник,
ушиљен,
изрешетан,
умрљало га,
сатрло,
прцуљко дневне штампе,
сировина с папцима за извоз:
такав сео са мношћом да беседи.

Он ће да ме среди,
из поштовања да изљуби на одру.

ПРАЗНИК

Идемо да празнујемо,
да пијемо
и једемо,
да псујемо и туђинцу
лице изгребемо.

Идемо и да раскринкамо фразу:
Чија жена пада на ситан новац?

Идемо, дакле,
очи у очи,
да изнесемо ствари на чистац,
јер празник је празник
и нама се плаче.

ЗАЈЕДНО

У овој смо соби
глодали свињски папак.

У овој сам те соби питао:
Шта нас држи на окупу?
Зелени љубавни ембрион?
Свота новца из сна?
Слобода стваралаштва?

Рекла си:
Идем да избацим кости
и унесем веш
од јуче што се суши
на туђем конопцу.

НАДА

Уздајмо се у црте,
рѐзе,
шаре
и кривуље.

Уздајмо се у ткане рите,
сиротињске мрве,
маске
и трикове.

Уздајмо се у порекло мајке,
њене кржаве очи,
телефонске разговоре,
читуље
и печате.

Уздајмо се у разврат сна.

КРИШОМ

Ући у народ,
виркајући као утвара,
тамо-амо:
шта једе,
шта сања?

Разлистати латице истине,
запевати моћне песме,
оперушати лаж.

Громом обасјан,
изабран,
дању – ноћу тутњати о срећи,
с нокта одувати јаву.

У сребрно се небо дићи ко птић.

ТУ

Ту,
на крају пута,
прочитавши дневну вреву,
винувши се горе,
доле,
лево,
десно итд...

Ту,
склопи очице и спиј:
нестај,
постај.

Пронађи мајку у огледалу,
ако можеш.

ИНТИМА

Из лектире
промрзлу извлачим
Брехтову мајку.

На увце ми гргољи
да је њен и њен,
ничији више,
тај Бертолд Еуген Фридрих Брехт,
колосални мачор светске књижевности
што у рани сумрак
мења фосфор у очима
и ватреним зеницама
обухвата планету
као из аероплана
с црно-беле разгледнице
између два неизбежна рата.

БРЕХТ НА БАЛКАНУ

На Балкан, гле,
дође нам Брехт и упита:
Шта ту не ваља?

Не чувши одговор,
у пратњи две-три верне курве,
за сва времена,
окрену се Бертолд
и оде у ноћ
преко Аугсбурга,
к звездама,
у завичај.

НУЛТА ТАЧКА

Биће то, друшкане,
савршен трептај детињства,
помак природе на нулту тачку,
губљење тежине,
силна тачка топљења
кад ни мама
ни тата
не могу да оснаже пољупцима.

Тад вода,
ваздух и земља
клиснуће с ону страну Енергије
где шишти нова материца.

ПОЛОЖАЈ ЗА НАПАД

Лева нога – назад,
десна – напред повијена,
истурене шаке:
мотрим туђе очи.

Лагано кружимо.

Непријатељ има
опасне покрете.

Бучно срце,
миран ум.

Узајамни смо поштоваоци
детињства и дела,
спремни сваког часа
да одапнемо смртоносни ударац.

У КЊИЖАРИ

Стигли су велики Лењири,
кракати Шестари.

Когод купи Теорију,
многи лизне слатки Шунд,
а ко, богме, пазари
и Песмарицу.

У књижари лептир-новац лети.

Ту се рађају идеје
о проширењу књижаре,
о набавци Формулара:
свашта се чује од Шефа.

Доћи ће, каже,
нова издања од Буковине.

КЊИГА

Прочитао сам књигу која уједа,
коју сам добио од незнанца,
која је писана дубоко ноћу,
која чињенице ломи у лажи
и обрнуто,
која врда лево-десно,
која историји плаћа цех,
која испада из шакâ,
која не бира читаоца,
која је, заправо,
врло,
врло деликатна ствар.

СНЕГ

Пада снег.
Ко то види?

Нико ништа не види,
а
и ако види,
не види.

Ми који, заиста, видимо,
ћутимо
и не видимо.
Зашто бисмо видели?

СУСПРЕТ

Не мичи,
долази небо.

Зглоб у месу заказао,
мехур пишки у свилене гаће.

Око главе круже свеци:
пипкамо,
лижемо.

Канџе у вис лете:
Дођите опет!

НЕБО

Ал се небо плави.
Ал је дубоко.

Чек још мало да гледам.

Ал је далеко.
Ал га нема.

КАП

Чешљам се пред сан.
Сличице се осипају.

Купим скице,
звезде,
доживљаје...

Чешаљ ради сам:
тоне глава у заборав.

Лирска кап ме удара у срце.

ТИХИ ЛАМЕНТ

Залуд мишице и мотори
којима рушимо зидове и ријемо земљу,
залуд превртљиви ум
што черечи месо и кости,
залуд љубав што спаја и раздваја
а којом немилице обасипамо свет
да бисмо га мрзели потом,
залуд успомене из детињства и завичаја
на бициклу освајајући свет,
залуд траг чудесне летелице над Козаром
оне вечери кад шљиве опадале су с грана,
залуд школско знање којим сам опљачкао
сиромаштво родитеља,
залуд лавез паса и песма пропалица у тмини,
залуд пати песник,
залуд откуцаји пумпе у грудима
ронећи Дунавом,
залуд бескрајна супротност црне и беле боје
на сахранама широм света,
залуд силе које нас окупљају
у велике скупине где вршимо
основне животне потребе
и бледимо као лепиње,
залуд крик ембриона у сну мајке,
залуд брзина светлости размењена
у зеницама мачке и змије,
залуд Јејтсов стих:
„Како да играча распознамо од игре?“
залуд ментол-бомбони и топли дланови
којима дарујемо несташну децу и терамо у сан,
залуд бдење над овим ламентом,
залуд Гутембергове раскоши и смицалице,
залуд говорништво и пасуљ под језиком,
залуд филмске траке
са којих блешти смрт уживо,
залуд народи што лутају туђим постојбинама,
залуд Ајнштајнов смех и његова формула
још једном помножена загонетним бројем Пи,
залуд жубор зноја и крви у мојој сенци,

залуд лампе и кликери у мозгу,
залуд страх од земљотреса док љубим
драгану на ледини,
залуд: огледалце, огледалце . . .
залуд моја честица што зрачи
месечевом енергијом
и приближава божанствима
што нас напустише занавек,
залуд њихов повратак.